

Fidelerde Budama

Автор(и): Растителна защита
Дата: 28.02.2016 Брой: 2/2016

Çökerten, tüm sebze bitkilerinin fidelerini etkileyen, büyük ekonomik öneme sahip yaygın bir hastalıktır. İki türü ayırt edilir: olumsuz bir mikroiklimden kaynaklanan sözde çökerten ve patojenik toprak mantarlarının neden olduğu gerçek çökerten.

1. Sözde çökerten. Yüksek sıcaklıklar ve yüzey toprak tabakasının aşırı ısınmasından kaynaklanır. Bitki çıkarıldıktan sonra, hasarlı alanın altındaki gövdenin sağlıklı olduğu tespit edilir.

2. Gerçek çökerten. Toprak fungal patojenleri (*Pythium*, *Rhizoctonia*, *Phytophthora*) tarafından neden olunur. İlk belirtiler, çimlenen tohumların ölümüne yol açan toprak altı kesimidir. Çıkıştan sonra, gövdenin tabanında ıslak bir leke belirir, bu leke halka şeklinde genişler, kararır, inceler ve doku çürür. Bitkiler sanki kesilmiş gibi solup yere düşer, hastalık adını buradan alır. Başlangıçta tekil bitkiler ölür, ardından onlara bitişik olanlar ve böyle devam ederek çeşitli boyutlarda, enfeksiyon odağı olan lekeler oluşur. Çökertenin ortaya çıkışı, gelişimi ve yayılımı, yetiştirme koşulları

tarafından desteklenir – yüksek veya düşük sıcaklıklar, yüksek toprak nemi veya kuraklık, yüksek azot oranlarıyla gübreleme, yüksek tuz konsantrasyonu, yetersiz ışık, aşırı bitki yoğunluğu.

Fidelerde çökertenle mücadele karmaşıktır: birincil enfeksiyonun ortadan kaldırılması, dezenfekte edilmiş tohum kullanımı, dezenfekte edilmiş gübre-toprak karışımlarına ekim, optimal bitki yoğunluğunun sağlanması, fide tesislerinde optimal bir mikroiklimin korunması, gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkının 6–8°C'yi geçmemesi. Belirtiler ortaya çıktığında sulama azaltılır ve fideler kuru bir karışımla örtülür. Fideler açık yataklarda yetiştirilirken, havadar yerlerde iyi drene edilmiş topraklar seçilmelidir.

Gerçek çökerten oluşması durumunda, hasta bitkiler birlikte bitişik sağlıklı olanlarla birlikte çıkarılır ve imha edilir, ve lekeler %2'lik bakır sülfat veya amonyum nitrat çözeltisi ile sulanır. Hastalığın etken maddelerini kontrol etmek için, bitkiler bu amaçla kayıtlı fungisitlerin çözeltileriyle sulanır: Proplant 722 SL %0.1, 5 l/m² iş çözeltisi oranında; seralardaki salatalık ve domatesler için Topsin M 70 WP %0.15 ile üç uygulama: I – şaşırtmadan 3 gün önce 3 l/m², II – dikimden 3 gün önce bitki başına 50 ml çözelti, III – dikimden 10 gün sonra bitki başına 200 ml çözelti. Çökertenin tüm etken maddelerine karşı daha iyi etkinlik için, belirtilen fungisitlerin kombinasyonları da önerilir. Dezenfekte edilmemiş gübre-toprak karışımları kullanıldığında, tohumlar ekilmeden önce, yataklarına 3–4 g/m² bakır oksiklorür veya Funguran serpilir ve üzerleri örtüldükten sonra, %0.5'lik Bordo bulamacı ile sulanır.